

SL

SL

SL

EVROPSKA KOMISIJA

Bruselj, 15.2.2011
COM(2011) 60 konč.

**SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKEMU
EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ**

Agenda EU za otrokove pravice

KAZALO

Uvod.....	3
1. Splošna načela.....	4
1.1. Otrokove pravice kot sestavni del politike EU na področju temeljnih pravic	4
1.2. Priprava podlage za oblikovanje politik, ki temeljijo na dejstvih.....	5
1.3. Sodelovanje z zainteresiranimi stranmi	5
2. Priprava konkretnih ukrepov EU za otroke.....	5
2.1. Otroku prijazno pravosodje.....	5
2.2. Usmerjeni ukrepi EU za zaščito otrok, kadar so ranljivi	8
2.3. Otroci v zunanjepolitičnih dejavnostih EU	11
3. Sodelovanje otrok in ozaveščanje	13
Sklepna ugotovitev	14

Uvod

Spodbujanje in varstvo otrokovih pravic je eden izmed ciljev EU, ki ga dodatno poudarja tudi Lizbonska pogodba. Zlasti člen 3(3) Pogodbe o Evropski uniji zdaj izrecno zahteva, da EU spodbuja varstvo otrokovih pravic. Otrokove pravice so nadalje poudarjene v Listini Evropske unije o temeljnih pravicah¹. Člen 24 Listine priznava, da so otroci neodvisni in samostojni imetniki pravic. Prav tako navaja, da morajo organi javne uprave in zasebne ustanove upoštevati predvsem otrokove koristi.

Spodbujanje otrokovih pravic izhaja tudi iz mednarodnih zavez. Vse države članice EU so ratificirale Konvencijo Združenih narodov o otrokovih pravicah². Standardi in načela te konvencije morajo biti še naprej vodilo za politike in ukrepe EU, ki imajo učinek na otrokove pravice. Komisija je leta 2006 vzpostavila podlago za spodbujanje in varstvo otrokovih pravic v svojih notranjih in zunanjih politikah s sporočilom „Strategiji EU o otrokovih pravicah naproti“³. S tem je vzpostavila strukture⁴ za krepitev zmogljivosti institucij EU pri obravnavanju vprašanj, povezanih z otrokovimi pravicami, s čimer je postavila temelje za politike, ki temeljijo na dejstvih, in okrepila odnose z zainteresiranimi stranmi.

Zaradi močne in okrepljene zaveze otrokovim pravicam v Lizbonski pogodbi in Listini o temeljnih pravicah Komisija meni, da je zdaj čas za napredek na področju otrokovih pravic in za uresničevanje ciljev politike. Strategija Evropa 2020⁵ določa vizijo Evrope za 21. stoletje, v katerem bodo današnji otroci imeli zagotovljeno boljše izobraževanje, boljši dostop do storitev in virov, ki jih potrebujejo za odraščanje, ter tako nekega dne Evropo popeljali v 22. stoletje. Komisija zato s tem sporočilom podpira „Agendo EU za otrokove pravice“. Tako namerava znova potrditi močno zavezo vseh institucij EU in vseh držav članic v zvezi s spodbujanjem, varstvom in uresničevanjem otrokovih pravic v vseh ustreznih politikah EU ter doseči konkretne rezultate. V prihodnosti je treba politike EU, ki neposredno ali posredno zadevajo otroke, oblikovati, izvrševati in spremljati na podlagi načela otrokovih koristi, ki je poudarjeno v Listini EU o temeljnih pravicah in Konvenciji ZN o otrokovih pravicah.

Ta agenda EU za otrokove pravice temelji na prispevkih z obširnega javnega posvetovanja⁶ ter na potrebah in skrbih, ki so jih otroci iz vseh držav članic EU izrazili na ločenem, usmerjenem posvetovanju⁷. Upošteva tudi predhodne rezultate ocene učinka instrumentov EU, ki vplivajo na otrokove pravice. K pripravi tega sporočila so prispevali Evropski

¹ Listina Evropske unije o temeljnih pravicah, UL C 83, 30.3.2010, str. 389–403.

² Na voljo na: <http://www2.ohchr.org/english/law/crc.htm>. Izbirni protokol Konvencije ZN o otrokovih pravicah glede udeležbe otrok v oboroženih spopadih so ratificirale vse države članice EU razen Estonije. Izbirni protokol o prodaji otrok, otroški prostituciji in otroški pornografiji so ratificirale vse države članice EU razen Češke, Finske, Irske, Luksemburga in Malte.

³ Sporočilo Komisije: Strategiji EU o otrokovih pravicah naproti, COM(2006) 367 konč., ki je na voljo na:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2006:0367:FIN:SL:PDF>.

⁴ Evropski forum o otrokovih pravicah in njegova usmerjevalna skupina, medsektorska skupina Komisije in koordinator Komisije za otrokove pravice.

⁵ Sporočilo Komisije z naslovom EVROPA 2020 Strategija za pametno, trajnostno in vključujočo rast, COM(2010) 2020 konč., ki je na voljo na:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:2020:FIN:SL:PDF>.

⁶ Poleg javnega posvetovanja, ki je na voljo na

http://ec.europa.eu/justice/news/consulting_public/news_consulting_0009_en.htm, to sporočilo temelji tudi na rezultatih usmerjenega posvetovanja s strokovnjaki s posebnih področij politik.

⁷ Kvalitativna študija Eurobarometra o otrokovih pravicah, oktober 2010, ki je na voljo na: http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/quali/ql_right_child_sum_en.pdf

parlament⁸, Odbor regij⁹, Ekonomsko-socialni odbor in Svet Evrope¹⁰, prav tako pa tudi zainteresirane strani, kot so UNICEF, varuhi otrokovih pravic v državah članicah in civilna družba, med drugim tudi z delom v okviru evropskega foruma za otrokove pravice¹¹.

Agenda EU za otrokove pravice predstavlja glavna načela, ki bi morala zagotoviti, da so ukrepi EU zgled pri zagotavljanju spoštovanja določb Listine in Konvencije ZN o otrokovih pravicah v zvezi z otrokovimi pravicami. Poleg tega se osredotoča na več konkretnih ukrepov na področjih, na katerih lahko EU doprinese resnično dodano vrednost, na primer otroku prijazno pravosodje, zaščito otrok v ranljivih položajih in boj proti nasilju nad otroki tako v Evropski uniji kot zunaj nje.

1. SPLOŠNA NAČELA

Zaveza EU otrokovim pravicam zahteva usklajen pristop v okviru vseh ustreznih ukrepov EU. Ta cilj se lahko doseže z uporabo Pogodb, Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, Konvencije ZN o otrokovih pravicah kot skupne podlage za vse ukrepe EU, ki zadevajo otroke. V vseh ukrepih EU, ki vplivajo na otroke, je treba upoštevati „vidik otrokovih pravic“.

1.1. Otrokove pravice kot sestavni del politike EU na področju temeljnih pravic

V skladu s strategijo Komisije za učinkovito izvajanje Listine o temeljnih pravicah, sprejeto 19. oktobra 2010¹², mora Komisija s **pregledom temeljnih pravic** že v zgodnji fazi zagotoviti, da so njeni zakonodajni predlogi vedno v celoti skladni s temeljnimi pravicami, ki jih zagotavlja Listina. Komisija v skladu s to strategijo sodeluje z Evropskim parlamentom in Svetom za zagotovitev, da tudi spremembe, uvedene med zakonodajnim postopkom, v celoti spoštujejo Listino. Komisija prav tako sodeluje tudi z državami članicami, tako da te pri prenosu zakonodaje EU v nacionalne zakonodaje spoštujejo Listino, kakor to zahteva njen člen 51(1).

Otrokove pravice, ki jih zagotavlja člen 24 Listine, so ene izmed temeljnih pravic, ki so izrecno navedene v strategiji Komisije. Zato so zajete v redni pregled temeljnih pravic, ki ga Komisija uporablja za ustrezne osnutke zakonodaje EU.

Kakor je bilo najavljeno v Sporočilu o strategiji za učinkovito izvajanje Listine, je Komisija razvila mehanizme za **spremljanje skladnosti osnutkov zakonodajnih ukrepov z Listino**. Komisija je za okrepitev ocene učinka svojih predlogov o temeljnih pravicah, vključno z otrokovimi pravicami, pripravila operativna navodila, ki bodo njenim oddelkom omogočila pregledovanje učinka pobude na področju temeljnih pravic, vključno z otrokovimi pravicami,

⁸ Resolucija Evropskega parlamenta z dne 16. januarja 2008 (2007/2093 INI) „Strategiji EU o otrokovih pravicah naproti“, ki je na voljo na: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P6-TA-2008-0012+0+DOC+XML+V0//SL>.

⁹ Mnenje Odbora regij z naslovom Lokalno in regionalno sodelovanje za varstvo otrokovih pravic v Evropski uniji, UL C 267, 1.10.2010, str. 46–51; Mnenje Odbora regij o strategiji EU o otrokovih pravicah naproti, UL C 146, 30.6.2007, p. 58–62.

¹⁰ Odziv Sveta Evrope na posvetovalni dokument Posvetovanje Evropske komisije o otrokovih pravicah, ki je na voljo na: http://www.coe.int/T/TransversalProjects/Children/News/EU%20Consultation%20paper%20final_en.pdf.

¹¹ V evropskem forumu o otrokovih pravicah – vzpostavila ga je Evropska komisija pod nemškim predsedovanjem leta 2007 – se povezujejo predstavniki držav članic, Evropskega parlamenta, Odbora regij, Evropskega ekonomsko-socialnega odbora, Sveta Evrope, UNICEF-a, nacionalnih otroških opazovalnic, varuhov otrokovih pravic, civilne družbe in drugih zainteresiranih strani.

¹² Strategija za učinkovito izvajanje Listine o temeljnih pravicah v Evropski uniji, COM(2010) 573 konč., 19. oktober 2010, ki je na voljo na: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:0573:FIN:SL:PDF>.

ter izbiro možnosti, ki najbolj upošteva otrokove koristi. Ta operativna navodila vključujejo vprašanja iz preglednega seznama temeljnih pravic, najavljenega v strategiji Komisije za učinkovito izvajanje Listine. Komisija bo prav tako zagotovila praktično notranje usposabljanje o otrokovih in drugih temeljnih pravicah za okrepitev kulture spoštovanja temeljnih pravic in njeno nadaljnje spodbujanje. Tudi v prihodnosti bo pazljivo spremljala delo Odbora ZN za otrokove pravice in njegovo razlago določb Konvencije ZN o otrokovih pravicah. Kadar bo to primerno, bo v obrazložitveni memorandumih ustreznih zakonodajnih predlogov razložila, kako je pri pripravi predlogov upoštevala spoštovanje otrokovih pravic.

1.2. Priprava podlage za oblikovanje politik, ki temeljijo na dejstvih

Izkušnje z izvajanjem Sporočila iz leta 2006 so pokazale veliko **pomanjkanje zanesljivih, primerljivih in uradnih podatkov**. To resno ovira pripravo in izvajanje pristnih politik, ki temeljijo na dejstvih. Med glavnimi izzivi so izboljšanje obstoječih sistemov spremljanja, zastavljanje ciljev politike, ki so povezani s otrokovimi pravicami, ter spremljanje njihovega učinka. Prednostno je treba obravnavati tudi vrzeli v poznavanju položaja in potreb najbolj ranljivih skupin otrok. V tem okviru prav tako obstaja potreba po več informacijah glede metod preprečevanja kaznivih dejanj zoper otroke.

Komisija bo sodelovala z ustreznimi organizacijami in institucijami za **pripravo osnovnih podatkov** in informacij, ki bodo usmerjali odločanje. V postopek bo vključeno obstoječe delo na tem področju, tudi rezultati študije o kazalnikih, ki jo je opravila Agencija EU za temeljne pravice¹³. Ti kazalniki so bili razviti na zahtevo Komisije, in sicer za merjenje izvajanja, varstva, spoštovanja in spodbujanja otrokovih pravic po EU. Namenjeni so usmerjanju agencije pri zbiranju podatkov in raziskavah, kar ji omogoča, da pripravlja mnenja, ki temeljijo na dejstvih, ter zagotavlja podporo institucijam EU in njenim državam članicam, ko sprejemajo ali oblikujejo ukrepe.

1.3. Sodelovanje z zainteresiranimi stranmi

Komisija bo še naprej sodelovala in vzdrževala dialog z vsemi zainteresiranimi stranmi v okviru **evropskega foruma za otrokove pravice**, ki se redno srečuje.

Na voljo je več institucionalnih struktur in struktur politik, ki so vzpostavljene za varstvo in spodbujanje otrokovih pravic v državah članicah. Čeprav so vse države članice EU priznale potrebo po oblikovanju politik v zvezi z otrokovimi pravicami, se njihovi institucionalni mehanizmi za oblikovanje in zagotavljanje politike na tem področju razlikujejo. Komisija bo ob celovitem upoštevanju načela subsidiarnosti še naprej podpirala prizadevanja držav članic s spodbujanjem izmenjave dobre prakse ter sodelovanjem in komuniciranjem z nacionalnimi organi, ki so pristojni za varstvo in spodbujanje otrokovih pravic, ter med njimi.

2. PRIPRAVA KONKRETNIH UKREPOV EU ZA OTROKE

2.1. Otroku prijazno pravosodje

Oblikovanje otroku bolj prijaznega pravosodnega sistema v Evropi je ključni ukrep v okviru Agende EU za otrokove pravice. To je dejansko zelo pomembno področje, na katerem ima EU v skladu s Pogodbama pristojnosti za uresničevanje otrokovih pravic s pomočjo

¹³ Razvoj kazalnikov za varstvo, spoštovanje in spodbujanje otrokovih pravic v Evropski uniji, ki je na voljo na:
http://fra.europa.eu/fraWebsite/attachments/RightsOfChild_summary-report_en.pdf.

zakonodaje EU. V akcijskem načrtu Komisije za izvajanje stockholmskega programa¹⁴ je tako ta vidik poudarjen za obdobje 2010–2015.

Otroci se lahko znajdejo v postopkih znotraj pravosodnih sistemov na več načinov, ko se na primer njihovi starši ločujejo ali ko se ti ne strinjajo glede skrbništva otrok, ko otroci storijo kazniva dejanja, so priče kaznivemu dejanju ali so njegove žrtve ali ko prosijo za azil. Kadar se otroci znajdejo v postopkih znotraj pravosodnih sistemov, ki jim niso prijazni, se njihove pravice lahko različno omejujejo ali kršijo.

Otroci se lahko srečujejo z ovirami glede pravnega zastopanja ali zaslišanja pred sodniki. Prav tako informacije, ki so potrebne, da otroci in njihovi zastopniki uveljavljajo svoje pravice ali zagovarjajo svoje interese v sodnih postopkih, lahko niso ustrezne. Otroci se lahko obravnavajo kot odrasli, ne da bi bili pri tem vedno sprejeti posebni zaščitni ukrepi v skladu z njihovimi potrebami in ranljivostjo, zato imajo lahko ti v takšnih okoliščinah težave. Učinkovit **dostop do pravosodja** ter sodelovanje v upravnih in sodnih postopkih so osnovne zahteve za zagotovitev visoke ravni varstva otrokovih pravnih interesov.

Družinski spori imajo lahko škodljive učinke na dobrobit otrok. Otrokom, ki so ločeni od enega ali obeh staršev, mora biti dovoljeno ohranjanje rednih osebnih odnosov in neposrednih stikov z obema staršema, če to ni v nasprotju z njihovimi koristmi¹⁵. Civilni postopki, zlasti nadnacionalni spori, ki nastanejo zaradi prenehanja zakonske zveze ali življenjske skupnosti, lahko omejijo to pravico. Zlasti med postopki za določitev starševske odgovornosti lahko otroci postanejo žrtve dolgih čezmejnih pravnih sporov med nekdanjima partnerjema. Zakonodaja EU¹⁶ že olajšuje priznavanje in izvrševanje odločb o starševski odgovornosti. Ustrezno **zagotavljanje informacij** otrokom in staršem glede njihovih pravic v skladu z zakonodajo EU in nacionalnimi zakonodajami je predpogoj, da lahko ti branijo svoje pravice v družinskih sporih. Informacije morajo biti lahko dostopne, zagotavljati pa morajo tudi jasne smernice glede ustreznih postopkov. Komisija bo v sodelovanju z državami članicami pripravila in posodabljala informativne liste o zakonodaji EU in zakonodajah držav članic na področjih preživninskih obveznosti, mediacije ter priznavanja in izvrševanja odločb o starševski odgovornosti. V primerih **ugrabitev otrok s strani staršev** bo zlasti pozorna na informacije, ki jih bo zagotavljal mediator Evropskega parlamenta za mednarodne ugrabitve otrok s strani staršev.

Vpis dokumentov o osebnem stanju v register ter njihovo priznavanje sta pomembna za določitev otrokovih pravic. Kadar se otroci in njihovi starši gibajo po EU in morajo uporabiti navedene dokumente v drugi državi članici, se pogosto srečajo z zahtevami, ki jih morajo izpolniti, da se ti priznajo (vključno s prevodom in dokazilom o verodostojnosti), kar pa je drago in dolgotrajno ter lahko oteži dostop do pravosodja. Komisija je zato začela javno posvetovanje o načinih lajšanja vzajemnega priznavanja učinkov listin o osebnem stanju po EU, da bi leta 2013 lahko predlagala ukrepe na ravni EU¹⁷.

¹⁴ Sporočilo Komisije z naslovom Zagotavljanje območja svobode, varnosti in pravice za državljane Evrope: Akcijski načrt izvajanja stockholmskega programa, COM(2010) 171 konč., ki je na voljo na: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:0171:FIN:SL:PDF>.

¹⁵ Člen 24(3) Listine Evropske unije o temeljnih pravicah.

¹⁶ Uredba Sveta (ES) št. 2201/2003 z dne 27. novembra 2003 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v zakonskih sporih in sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1347/2000, UL L 338, 23.12.2003, str. 1–29.

¹⁷ Zelena knjiga Komisije z naslovom Manj upravnih formalnosti za državljane: spodbujanje prostega pretoka javnih listin in priznavanje pravnih učinkov listin o osebnem stanju, COM(2010) 747 konč., ki je na voljo na: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:0747:FIN:SL:PDF>.

Pravica do poštenega sojenja za otroke, ki so v **kazenskem postopku**, vključuje varstvo zasebnosti, pravico do seznanjenosti z obtožbami in postopkom na način, ki je prilagojen otrokovi starosti in zrelosti, pravno pomoč in pravno zastopanje. To je zlasti pomembno, kadar jezik postopka ni materni jezik otroka. Leta 2010 je EU sprejela **pravila o tolmačenju in prevajanju**, ki zagotavljajo, da vse osebe, vključno z otroki, prejmejo informacije o svojih pravicah v postopkih na način, ki ga lahko razumejo¹⁸. Komisija bo sledila svoji agendi, ki je namenjena okrepitvi **procesnih pravic** osumljencev ali obtožencev v kazenskih postopkih, vključno z otroki. V letu 2011 bo predložila predlog s pravili za zagotovitev dostopa do odvetnika ter predlog v zvezi s pravicami pripornikov, da komunicirajo z družinskimi člani, zaupnimi osebami, delodajalci in konzularnimi organi. Posebno pozornost je treba nameniti osumljencem ali obtožencem, ki ne razumejo ali ne morejo slediti vsebini ali pomenu postopkov zaradi na primer njihove starosti, duševnega ali fizičnega stanja. Komisija bo leta 2012 pripravila zakonodajni predlog o **posebnih zaščitnih ukrepih za ranljive osumljence ali obtožence**. Ta ukrep bo zlasti pomemben za zagotovitev otroku prijaznega pravosodja.

Otroci, obsojeni na pripor in nameščeni v strukture za kazensko pridržanje, so zlasti ogroženi zaradi nasilja in slabega ravnanja¹⁹. Na mednarodni ravni obstaja več vodilnih načel o načinu ravnanja z otroki, ki jim je bila odvzeta prostost²⁰. Pridržanje otrok bi se moralo uporabiti kot zadnji ukrep in za najkrajše možno ustrezno obdobje²¹.

Otroci v **kazenskih postopkih pogosto sodelujejo kot ranljive priče ali žrtve**. Izkoriščajo se lahko za kaznive dejavnosti, kot je trgovina s prepovedanimi drogami. Vzpostaviti bi bilo treba pravno podlago in dejanske pogoje za preprečevanje nepotrebnih večkratnih zaslišanj in za zmanjšanje negativnih izkušenj, ki so posledica sodelovanja v kazenskih postopkih. Otrokom, ki so žrtve, bi bilo treba omogočiti, da imajo dejavno vlogo v kazenskih postopkih, tako da se upošteva njihovo pričanje. Uporaba orodij informacijskih in komunikacijskih tehnologij in zlasti videokonference lahko omogoča otrokom, ki so žrtve, da imajo dejavno vlogo v postopkih, ne da bi bili pri tem v neposrednem stiku z obtoženci. Otroci, ki so žrtve, bi morali prejeti ustrezno podporo, ki bi jim pomagala pri njihovem okrevanju, ter nadomestilo za škodo, ki jim je bila povzročena.

¹⁸ Direktiva 2010/64/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. oktobra 2010 o pravici do tolmačenja in prevajanja v kazenskih postopkih, UL L 280, 26.10.2010, str. 1–7.

¹⁹ Pinheiro, P.: *World Report on Violence Against Children* (Svetovno poročilo o nasilju nad otroki), Združeni narodi, Ženeva, 2006, str. 195–199. Na voljo na: <http://www.unviolencestudy.org/>.

²⁰ Glej na primer pravila Združenih narodov za zaščito mladoletnih prestopnikov, ki jim je bila odvzeta prostost, resolucijo Generalne skupščine 45/113 z dne 14. decembra 1990, ki je na voljo na: http://www2.ohchr.org:80/english/law/res45_113.htm in Priporočilo Rec (2006) 2 Odbora ministrov Sveta Evrope državam članicam o evropskih zaporniških pravilih, 11. januar 2006, ki je na voljo na: <https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?id=955747>.

²¹ Člen 37 Konvencije Združenih narodov o otrokovih pravicah.

Ukrepi:

Komisija bo v okviru svojih politik na področju civilnega in kazenskega pravosodja ter v skladu s svojo strategijo o učinkovitem izvajanju Listine o temeljnih pravicah prispevala, da bodo postali pravosodni sistemi v EU otroku bolj prijazni, in to zlasti s:

1. sprejetjem predloga za direktivo o pravicah žrtev v letu 2011, s čimer se bo dvignila raven zaščite ranljivih žrtev, vključno z otroki;
2. pripravo predloga za direktivo o posebnih zaščitnih ukrepih za ranljive osumljence ali obtožence, vključno z otroki, leta 2012;
3. spremembo zakonodaje EU do leta 2013, s katero se bosta izboljšala priznavanje in izvrševanje odločb o starševski odgovornosti za zagotovitev, da se bodo v korist otroka odločbe lahko priznavale in izvrševale kar se da hitro, vključno z vzpostavitvijo skupnih minimalnih standardov, kadar je to ustrezno;
4. spodbujanjem uporabe smernic Sveta Evrope za otrokom prijazno sodno varstvo z dne 17. novembra 2010²² ter njihovim upoštevanju v prihodnjih pravnih instrumentih na področju civilnega in kazenskega pravosodja;
5. podporo in spodbujanjem razvoja usposabljanja za sodnike in druge strokovnjake na evropski ravni glede optimalne udeležbe otrok v pravosodnih sistemih.

2.2. Usmerjeni ukrepi EU za zaščito otrok, kadar so ranljivi

Nekatere skupine otrok so še zlasti ranljive in se soočajo z večjimi tveganji za svoje življenje ter dobrobit zaradi socialnih, političnih in ekonomskih dejavnikov. Za otroke, ki na primer odrasčajo v revščini in socialni izključenosti²³, ki sta pogosto povezani z zlorabo prepovedanih drog, je manj verjetno, da bodo uspešni v šoli ter telesno in duševno zdravi²⁴. Prav tako je tudi bolj verjetno, da bodo prišli v konflikt s pravosodnim sistemom. Potrebe **otrok, ki jih ogrožata revščina in socialna izključenost**, se bodo obravnavale v priporočilu Komisije o revščini otrok, v katerem bodo navedena skupna načela in predlagana učinkovita orodja spremljanja za preprečevanje in boj proti revščini otrok v okviru platforme proti revščini in socialni izključenosti.

Tudi **invalidni otroci** so bolj ranljivi zaradi kršenja njihovih pravic ter potrebujejo in si zaslužijo posebno zaščito²⁵.

Dobrobit otrok se lahko doseže le v družbi, v kateri ni nasilja, zlorab in izkoriščanja otrok. Komisija je marca 2010 sprejela dva predloga direktiv, s katerimi bi se okrepil okvir zaščite nekaterih najbolj ranljivih otrok, tistih, ki so **žrtve spolnega izkoriščanja in trgovine z ljudmi**. Na področju trgovine z ljudmi je pomembno, da se pri nadaljnji pripravi politike v

²² Smernice Sveta Evrope za otrokom prijazno sodno varstvo – Odbor ministrov jih je sprejel 17. novembra 2010, na voljo pa so na: <https://wcd.coe.int/wcd/ViewDoc.jsp?id=1705197&Site=CM>.

²³ Glej poročilo GD za zaposlovanje, socialne zadeve in enake možnosti z naslovom *Child poverty and well-being in the EU: Current status and way forward* (Revščina in dobro počutje otrok v EU – Sedanje stanje in pot naprej), 28. februar 2008, ki je na voljo na: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=751&langId=sl&pubId=74&type=2&furtherPubs=yes>.

²⁴ Sporočilo Komisije z naslovom *Solidarnost na področju zdravja: zmanjšanje neenakosti na področju zdravja v EU*, COM(2009) 567 konč., ki je na voljo na: http://ec.europa.eu/health/ph_determinants/socio_economics/documents/com2009_sl.pdf.

²⁵ Sporočilo Komisije z naslovom *Evropska strategija o invalidnosti za obdobje 2010–2020: obnovljena zaveza za Evropo brez ovir*, COM(2010) 636 konč., ki je na voljo na: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:0636:FIN:SL:PDF>.

celoti upoštevajo posebne potrebe otrok, zlasti v okviru celostne strategije za boj proti trgovini z ljudmi, ki bo sprejeta leta 2012.

Komisija si glede pridržanja **otrok, ki prosijo za azil**, za upravne namene prizadeva za nadaljevanje dela v zvezi s svojima predlogoma iz let 2008 in 2009, ki spreminjata azilno zakonodajo EU. V teh predlogih je prepovedano pridržanje otrok, razen, če je to predvsem v njihovo korist, in šele, ko so bile podrobno ocenjene vse druge možnosti. Uvedenih je bilo tudi več potrebnih zaščitnih ukrepov in procesnih jamstev glede dostopa do sodnega varstva in pravnega zastopanja. Nazadnje pa predloga zagotavljata tudi jasno prepoved pridržanja otrok brez spremstva, ki prosijo za azil.

Akcijski načrt za mladoletnike brez spremstva Komisije iz leta 2010²⁶ predstavlja skupni pristop EU glede **otrok brez spremstva ali ločenih otrok**, ki prihajajo izven EU. Akcijski načrt določa posebne ukrepe za sprejem in procesna jamstva za otroke, ki bi se morala uporabljati od trenutka, ko je otrok najden, dokler se ne najde trajna rešitev. V njem je prav tako poudarjen pomen zastopanja otroka, predlagani so ukrepi za odpravo pomanjkljivosti v oskrbi, ki se zagotavlja otrokom brez spremstva, ki prosijo za azil v EU²⁷, ter za preprečevanje izginotja otrok brez spremstva, ki so v oskrbi organov javne uprave.

Izkušeni in dobro **usposobljeni strokovnjaki** lahko pomagajo pri preprečevanju težav in pomagajo otrokom, da se ti lahko soočijo s šoki, ki jih doživijo. Strokovnjaki, ki delajo z otroki in zanje, bi morali biti ustrezno usposobljeni na področju pravic in potreb otrok različnih starostnih skupin ter tudi postopkov, ki so njim prilagojeni. Prav tako bi morali biti usposobljeni na področju komuniciranja z otroki vseh starosti in stopenj razvoja, pa tudi z otroki, ki so v položaju, ko so zlasti ranljivi.

Leta 2009 je več kot šest milijonov mladih z največ nižjo srednjo izobrazbo opustilo nadaljnje **izobraževanje in usposabljanje**, 17,4 % med njimi pa jih je končalo samo osnovnošolsko izobraževanje. Zato je eden izmed glavnih ciljev, s katerim se je strinjal Evropski svet v okviru strategije Evropa 2020, zmanjšanje deleža tistih, ki so zgodaj opustili šolanje, na manj kot 10 %. Zagotavljanje dostopa do **vzgoje, izobraževanja** in varstva v **zgodnjem otroštvu** za vse otroke je temelj uspešnega vseživljenjskega učenja, socialne vključenosti, osebnega razvoja in poznejše zaposlenosti. Komisija je že določila posebne ukrepe politike in priporočila za odpravljanje osipa v šolah²⁸. Spodbujala bo tudi pobude v sodelovanju z državami članicami za pospeševanje kakovostne vzgoje, izobraževanja in varstva v zgodnjem otroštvu, krepitev boja proti segregaciji v izobraževalnih sistemih ter širjenje dobre prakse.

Položaj **romskih otrok** je v EU še zlasti zaskrbljujoč zaradi vrste dejavnikov, ki vplivajo na to, da so ti otroci posebno ranljivi in izpostavljeni²⁹ zaradi slabega zdravja, neprimernih

²⁶ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu z naslovom Akcijski načrt za mladoletnike brez spremstva (2010–2014), COM(2010) 213 konč., ki je na voljo na: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:0213:FIN:SL:PDF>.

²⁷ Poročilo Agencije EU za temeljne pravice z naslovom *Separated, asylum-seeking children in EU Member States* (Ločeni otroci, ki prosijo za azil v državah članicah EU), april 2010.

²⁸ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z naslovom Zmanjševanje osipa kot ključni prispevek k strategiji Evropa 2020, COM(2011) 18 konč., ki je na voljo na http://ec.europa.eu/education/school-education/doc/earlycom_sl.pdf.

²⁹ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z naslovom Nediskriminacija in enake možnosti: obnovljena zaveza, COM(2008) 420 konč., ki je na voljo na: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2008:0420:FIN:SL:PDF>.

stanovanjskih razmer, slabe prehrane, izključenosti, diskriminacije in nasilja³⁰. Socialna izključenost romskih otrok je pogosto povezana s pomanjkanjem registracije rojstev, nizko udeležbo v vzgoji in izobraževanju v zgodnjem otroštvu ter v visokošolskem izobraževanju, visokimi stopnjami osipa, trgovino z ljudmi in izkoriščanjem delovne sile. Segregacija je ključna ovira, ki preprečuje dostop do kakovostnega izobraževanja za romske otroke.

Pogrešani otroci so različne starosti, spola ali družbenega položaja. Malo je znanega glede vzrokov za **pobeg otrok** od doma ali iz institucij, v katerih živijo, vemo pa, da so tveganja ogromna: za njihovo varnost, duševno in fizično zdravje, dobrobit in življenje. Pogrešani otroci lahko utrpijo nasilje in zlorabo, z njimi se lahko trguje ali pa so izpostavljeni beračenju in prostituciji.

Komisija je določila več orodij, ki so lahko v pomoč, kadar je otrok pogrešan. Nekatere države članice³¹ zdaj že več let uvajajo sisteme javnega opozarjanja v primerih ugrabitve otrok ali izginotja v okoliščinah, ki bi lahko resno ogrozile varnost in dobrobit zadevnih otrok. Še naprej bo spodbujala čezmejno sodelovanje med državami članicami v primerih kriminalnih ugrabitvev otrok prek **opozorilnih sistemov ob izginotju otroka**. Za okrepitev sodelovanja na tem področju so se države članice junija 2009 dogovorile glede boljše uporabe schengenskega informacijskega sistema ter z njim povezanih uradov SIRENE, ki se nahajajo v vseh državah članicah, pri iskanju pogrešanih otrok. Komisija bo k temu procesu prispevala s sprejetjem nove različice priročnika SIRENE v okviru direktive Komisije do maja 2011. Ta bo za takšne primere vključeval sklop pravil in postopkov.

Na **posebni klicni številki za pogrešane otroke 116 000** sta na voljo pomoč in podpora, za pogrešane otroke in njihove starše pa je ta tudi morebitna rešilna bilka. Zaradi nizke stopnje izvajanja posebne klicne številke na ravni EU je Komisija leta 2010 sprejela Sporočilo³², da bi spodbudila države članice k prednostnemu izvajanju omenjene številke za pogrešane otroke in zagotovila, da je po vsej Uniji na voljo enako visoka kakovost storitve. Komisija bo še naprej podrobno spremljala izvajanje posebne klicne številke za pogrešane otroke v vseh državah članicah. Če v razumnem času ne bo nadaljnjega napredka, bo proučila možnost, da poda zakonodajni predlog za zagotovitev, da bo posebna klicna številka 116 000 v celoti delovala v vseh državah članicah.

Otroci so lahko zlasti ranljivi zaradi sodobnih tehnologij. Spletne tehnologije prinašajo otrokom in mladim enkratne priložnosti z zagotavljanjem dostopa do znanja ter omogočanjem, da izkoristijo digitalno učenje in sodelujejo v javni razpravi. Otroci so zlasti ranljivi, kadar se v avdiovizualnih medijih in na internetu srečajo s škodljivo vsebino in vedenjem, kot sta **kibernetsko ustrahovanje** in **navezovanje stikov z otroki z namenom spolne zlorabe**. Otroci po Evropi pričajo, da sta fizično in čustveno **ustrahovanje v šolah** del njihovega vsakodnevnega življenja³³. Kibernetsko ustrahovanje je sodoben pojav ustrahovanja, na katerega se je treba nujno odzvati, pri čemer morajo sodelovati vsi ustrezni akterji, kot so spletne strani za ustvarjanje socialnih mrež, ponudniki interneta in policija. Komisija namerava doseči visoko stopnjo zaščite **otrok v digitalnem prostoru**, vključno z

³⁰ Premagovanje ovir: Romske ženske in dostop do javnega zdravstvenega varstva. Poročilo nekdanjega Evropskega centra za spremljanje in nadzorovanje rasizma in ksenofobije (zdaj Agencije EU za temeljne pravice), 2003.

³¹ Do zdaj je sistem opozarjanja vzpostavljen v osmih državah članicah: na Nizozemskem, Portugalskem, v Franciji, Luksemburgu, Belgiji, Grčiji, Nemčiji in v Združenem kraljestvu.

³² Sporočilo Komisije „Pokličite 116 000 – Posebna evropska klicna številka za pogrešane otroke“, COM(2010) 674, ki je na voljo na: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:0674:FIN:SL:PDF>.

³³ Kvalitativna študija Eurobarometra o otrokovih pravicah, oktober 2010, ki je na voljo na: http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/quali/ql_right_child_sum_en.pdf.

njihovimi osebnimi podatki³⁴, pri tem pa v celoti ohraniti njihovo pravico do dostopa do interneta zaradi koristi, ki jih ta ima za njihov socialni in kulturni razvoj. Komisija s Programom za varnejši internet³⁵ usklajuje in podpira prizadevanja za krepitev vloge in zaščito otrok na spletu. V različnih sektorjih industrije informacijskih in komunikacijskih tehnologij so se začele samoregulative pobude, še zlasti za povečanje zaščite **otrok, ki uporabljajo mobilni telefon**³⁶ in **storitve ustvarjanja socialnih mrež**³⁷, ter v okviru vseevropskega informacijskega sistema za igre (PEGI)³⁸, ki je namenjen ocenjevanju **videoiger in spletnih iger**. Komisija bo zdaj k ukrepanju pozvala tudi proizvajalce mobilnih naprav in igralnih konzol, ponudnike internetnih storitev, ponudnike mobilnih aplikacij in vsebin, združenja potrošnikov, raziskovalce ter organizacije, ki delujejo za dobrobit otrok.

Komisija podrobno spremlja prenos **Direktive o avdiovizualnih medijskih storitvah**³⁹ v nacionalne zakonodaje držav članic, za kar je bil rok 19. december 2009. Direktiva širi standarde zaščite otrok z običajnih televizijskih programov na hitro rastoče avdiovizualne medijske storitve na zahtevo, zlasti na internetu.

Ukrepi:

Komisija bo prispevala h krepitvi vloge otrok in njihovi zaščiti, kadar so ranljivi, zlasti s:

6. podporo izmenjavi najboljših praks in izboljšanjem usposabljanja skrbnikov, organov javne uprave in drugih akterjev, ki so v tesnem stiku z otroki brez spremstva (2011–2014);
7. namenjanjem posebne pozornosti otrokom v okviru EU za nacionalne strategije za vključevanje Romov, ki bo sprejet spomladi leta 2011 in bo predvsem spodbujal učinkovitejšo uporabo strukturnih skladov za vključevanje Romov;
8. močnim spodbujanjem in podporo vsem državam članicam pri zagotavljanju hitrega uvajanja in celovitega delovanja posebne klicne številke za pogrešane otroke 116 000 ter opozorilnih sistemov ob izginotju otroka (2011–2012);
9. podpiranjem držav članic in drugih zainteresiranih strani pri krepitvi preprečevanja, vloge in sodelovanja otrok, tako na področju kar največjega izkoriščanja spletnih tehnologij kot v boju proti kibernetickemu ustrahovanju, izpostavljenosti škodljivi vsebini in drugim tveganjem na spletu, zlasti prek Programa za varnejši internet in v sodelovanju z industrijo prek samoregulativnih pobud (2009–2014).

2.3. Otroci v zunanjepolitičnih dejavnostih EU

EU je odločena, da bo dala prednost **spodbujanju in varstvu otrokovih pravic tudi v svojih zunanjepolitičnih dejavnostih**⁴⁰, vključno s pravosodnim sodelovanjem v civilnih zadevah

³⁴ Glej Sporočilo Komisije z naslovom Celovit pristop k varstvu osebnih podatkov v Evropski uniji, COM(2010) 609 konč., točka 2.1.2., ki je na voljo na:

http://ec.europa.eu/justice/news/consulting_public/0006/com_2010_609_sl.pdf.

³⁵ Sklep št. 1351/2008/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o vzpostavitvi večletnega programa Skupnosti za zaščito otrok, ki uporabljajo internet in druge komunikacijske tehnologije, UL L 348, 24.12.2008, str. 118–127.

³⁶ http://ec.europa.eu/information_society/activities/sip/docs/mobile_2005/europeanframework.pdf

³⁷ http://ec.europa.eu/information_society/activities/social_networking/docs/sn_principles.pdf

³⁸ <http://www.peginfo.eu/sl/index/id/427/>

³⁹ Direktiva 2010/13/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. marca 2010 o usklajevanju nekaterih zakonov in drugih predpisov držav članic o opravljanju avdiovizualnih medijskih storitev (Direktiva o avdiovizualnih medijskih storitvah), UL L 95, 15.4.2010, str. 1–24.

⁴⁰ Sporočilo iz leta 2006 z naslovom Strategiji EU o otrokovih pravicah naproti je spodbudilo pripravo celovitega okvira politike na področju zunanjepolitičnih dejavnosti EU, vključno s sporočilom „Otroci

na področjih, ki so v pristojnosti EU. V tem smislu je za EU ključno, da na področju zunanjih zadev zastopa enotna stališča v odnosih s tretjimi državami glede otrokovih pravic za zagotovitev hitrega in učinkovitega ukrepanja, kadar je treba. Zunanja politika EU o pravicah otrok se bo izvajala v skladu s Sporočilom iz leta 2008 „Otroci na posebnem mestu v zunanje-političnih dejavnostih EU“ in spremljajočim akcijskim načrtom.

EU je zelo zavezana odpravljanju vseh oblik nasilja nad otroki. Vsako leto je približno 200 milijonov otrok po svetu prič nasilja v družini, več kot 200 milijonov otrok po svetu doživi spolno nasilje, več kot 50 000 otrok vsako leto umre zaradi umora in do dva milijona otrok se zdravi v bolnišnicah zaradi poškodb, povezanih z nasiljem. EU bo še naprej izvajala Smernice EU o otrokovih pravicah, ki se trenutno osredotočajo na boj proti vsem oblikam **nasilja nad otroki**. Do konca leta 2011 bo EU ocenila izvajanje Smernic, ki poteka od leta 2007. Tematski program „Naložbe v človeške vire“ predvideva financiranje projektov, namenjenih boju proti nasilju nad otroki v letih 2011–2013.

Več kot 200 milijonov otrok po svetu še vedno dela in vsaj osupljivih 115 milijonov jih je vključenih v najhujše oblike **dela otrok**. EU si bo še naprej prizadevala za boj proti delu otrok v skladu z delovnim dokumentom služb Komisije in sklepi Sveta o delu otrok iz leta 2010. Do konca leta 2011 bo pripravila poročilo o najhujših oblikah dela otrok in trgovini z upoštevanjem mednarodnih izkušenj in mnenj pristojnih mednarodnih organizacij. Leta 2011 bo v okviru tematskega programa „Naložbe v človeške vire“ izbrala projekte, ki so usmerjeni na delo otrok v tretjih državah.

Otroci so v oboroženih spopadih⁴¹ posebno ranljivi, še zlasti, če so izgubili svoje starše ali skrbnike ali so bili od njih ločeni. Otroci so izpostavljeni tveganjem novačenja za oborožene skupine, spolnega zlorabljanja in izkoriščanja ali trgovine z ljudmi. Otroci nesorazmerno trpijo zaradi neprimerne prehrane in bolezni, kadar nimajo dostopa do osnovnih socialnih storitev, zdravstvenega varstva in izobraževanja. Ocenjuje se, da je v vsakem trenutku 300 000 otrok povezanih z oboroženimi silami in skupinami, od tega je 40 % deklet. EU si bo še naprej prizadevala za varstvo pravic otrok v oboroženih spopadih in otrok, ki jih oboroženi spopadi prizadenejo, na podlagi konkretnih ukrepov, napovedanih leta 2010 v strategiji izvajanja Smernic EU o otrocih v oboroženih spopadih.

Otroški spolni turizem je treba odpraviti. Ta pojav je del organizirane spolne industrije, ki vključuje prostitucijo, trgovino z ljudmi, proizvodnjo in širjenje otroške pornografije ter izkoriščanje otrok s strani potujočih storilcev kaznivih dejanj. Ker le malo storilcev kaznivih spolnih dejanj doletijo pravne posledice v zadevnih državah svojega izvora, je treba sprejeti ukrepe za povečanje števila preiskav in kazenskih pregonov v EU za kazniva dejanja, ki so bila storjena zunaj EU.

EU bo nadaljevala **politični dialog** s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami, da bo ohranjala ali izboljšala spoštovanje in spodbujanje otrokovih pravic. V okviru svoje **širitvene politike** bo nadalje spodbujala reformo varstva otrok ter podrobno spremljala napredek na področju otrokovih pravic med pridružitvenim procesom v državah kandidatkah ter potencialnih kandidatkah, predvsem glede otrok etničnih manjšin in marginaliziranih skupin, kot so Romi, za katere je bilo ugotovljeno, da so zlasti ranljivi.

na posebnem mestu v zunanje-političnih dejavnostih EU“ in njegovim spremnim delovnim dokumentom služb Komisije „Otroci v izrednih in kriznih razmerah“ (2008), Smernicami EU o otrokovih pravicah (2007), Smernicami EU o otrocih v oboroženih spopadih (2003, posodobljene leta 2008), sklepi Sveta o otrocih v razvojnih in humanitarnih zadevah (2008) ter sklepi Sveta o delu otrok (2010).

⁴¹ Ocenjuje se, da je v oboroženih spopadih samo v zadnjem desetletju umrlo več kot dva milijona otrok, dodatnih šest milijonov jih je bilo telesno pohabljenih, približno 20 milijonov otrok je razseljenih ali beguncev, zaradi konfliktov pa je milijon otrok postalo sirot.

Dvostransko sodelovanje s tretjimi državami bo temeljilo na ukrepih, kot so na primer povečevanje števila razvojnih programov, ki so osredotočeni na otrokove pravice, podpora trdnjim nacionalnim strukturam in institucijam, vključno z razvojem neodvisnih institucij za otrokove pravice, spodbujanje zakonodajnih reform v skladu z ustreznimi mednarodnimi standardi ter spodbujanje otrokovih pravic **s trgovinskimi instrumenti in v mednarodnih pogajanjih**.

V **večstranskem sodelovanju** bo EU še naprej podpirala mednarodne pobude, vključno s predložitvijo resolucij Generalni skupščini Združenih narodov in Svetu ZN za človekove pravice. Povečala bo tudi usklajevanje z mednarodnimi zainteresiranimi stranmi.

Na **področju humanitarne pomoči** bo EU v skladu z delovnim dokumentom služb „Otroci v izrednih in kriznih razmerah“ iz leta 2008 nadaljevala in povečala podporo projektom in dejavnostim, ki so neposredno osredotočeni na posebne potrebe otrok v izrednih razmerah⁴².

Ukrep:

10. EU bo še naprej izvajala Smernice EU o varstvu in spodbujanju otrokovih pravic⁴³ iz leta 2007, ki se osredotočajo na boj proti vsem oblikam nasilja nad otroki. Prav tako bo ocenila izvajanje Smernic. Izvajala bo Smernice EU o otrocih v oboroženih spopadih⁴⁴, ki temeljijo na spremenjeni strategiji izvajanja iz leta 2010.

3. SODELOVANJE OTROK IN OZAVEŠČANJE

Rezultati dveh raziskav Eurobarometra iz let 2008 in 2009 sta pokazali, da se 76 % vprašanih otrok⁴⁵ ni zavedalo, da imajo pravice, 79 % pa jih ni vedelo, na koga naj se po potrebi obrnejo. Na vprašanje, katere ukrepe bi morala EU sprejeti za spodbujanje in varstvo otrokovih pravic, je 88 % vprašanih navedlo, da bi morala EU zagotoviti otrokom več informacij o njihovih pravicah na dostopen način.

Celovito priznavanje otrokovih pravic pomeni, da **morajo otroci dobiti možnost izražanja svojih mnenj** in sodelovanja pri sprejemanju odločitev, ki jih zadevajo. Člen 24(1) Listine zahteva od EU, da se mnenje otrok upošteva v zadevah, ki jih zadevajo, v skladu z njihovo starostjo in zrelostjo.

Ukrepi, ki jih je do zdaj sprejela Komisija v zvezi s **posvetovanjem otrok in s tem, da se jim prisluhne**⁴⁶, so začetek zagotavljanja možnosti za večje sodelovanje otrok pri razvoju ter izvajanja ukrepov in politik, ki jih zadevajo, kot so na primer izobraževalna, zdravstvena ali okoljska politika. Komisija se bo v ta namen oprla na strokovno znanje evropskega foruma za otrokove pravice, prav tako pa bo z njim, z varuhi otrokovih pravic in drugimi ustreznimi partnerji še naprej sodelovala na tem področju.

Da se **otrokom zagotovijo boljše in učinkovitejše informacije** o otrokovih pravicah in ustreznih politikah EU, sta potrebni uskladitev in posodobitev obstoječih informacijskih orodij. Zdaj je informacije, namenjene otrokom, na spletnem portalu EU *EUROPA* mogoče

⁴² Sporočilo Komisije z naslovom Otroci na posebnem mestu v zunanjepolitičnih dejavnostih EU, COM(2008) 55 konč., ki je na voljo na:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2008:0055:FIN:SL:PDF>.

⁴³ Na voljo na: <http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cmsUpload/16031.07.pdf>

⁴⁴ Na voljo na: <http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cmsUpload/10019.sl08.pdf>

⁴⁵ Na voljo na: http://ec.europa.eu/public_opinion/flash/fl_235_en.pdf in http://ec.europa.eu/public_opinion/flash/fl_273_en.pdf.

⁴⁶ Kvalitativna študija Eurobarometra o otrokovih pravicah, oktober 2010, ki je na voljo na: http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/quali/ql_right_child_sum_en.pdf.

najti prek *hitrih povezav za otroke*⁴⁷ in *kotička za učitelje*⁴⁸. Te spletne povezave omogočajo dostop do gradiva, ki ga zagotavljajo vse institucije EU in ki je uporabno za otroke. Veliko gradiva, ki je dostopno prek teh spletnih strani, se nahaja tudi na spletnih straneh posameznih generalni direktorotov Komisije ali drugih institucij EU. Toda celovitih, usklajenih in lahko dostopnih informacij o otrokovih pravicah in politikah EU, ki so uporabne za otroke, zdaj ni na voljo.

Ukrep:

11. Komisija bo v letu 2011 na spletni strani EUROPA vzpostavila eno vstopno točko z informacijami za otroke v zvezi z EU in otrokovimi pravicami. Ena vstopna točka bo omogočila lahek dostop do informacij, ki jih bodo otroci različnih starostnih skupin lahko razumeli, uporabili pa jo bodo lahko tudi starši in učitelji za iskanje informacij in učnega gradiva. Komisija bo k sodelovanju v tej pobudi povabila druge institucije EU.

SKLEPNA UGOTOVITEV

Komisija s to agendo EU za otrokove pravice poziva institucije EU in njene države članice, da obnovijo svojo zavezo glede okrepitev prizadevanj za varstvo in spodbujanje otrokovih pravic. Ukrepi EU bi morali biti zgled pri zagotavljanju spoštovanja določb Listine Evropske unije o temeljnih pravicah in Konvencije ZN o otrokovih pravicah v zvezi z otrokovimi pravicami. Komisija bo redno pregledovala napredek pri izvajanju Agende EU za otrokove pravice v svojem letnem poročilu o uporabi Listine.

Kot je poudarjeno v Strategiji Evropa 2020, imajo lahko dolgoročni učinki premajhnega investiranja v politike, ki zadevajo otroke, velik vpliv na našo družbo. Veliko teh politik zahteva odločne ukrepe držav članic, Komisija pa je pripravljena nuditi podporo in sodelovanje. Komisija bo še naprej opravljala svojo vlogo v skupnih prizadevanjih za doseg dobiti in varnosti vseh otrok. Potrebna je obnovljena zaveza vseh akterjev, da se oživi vizija sveta, v katerem so otroci res lahko otroci in kjer lahko varno živijo, se igrajo, učijo, v celoti razvijajo svoje sposobnosti in kar najboljše izkoristijo vse obstoječe možnosti.

⁴⁷ http://europa.eu/quick-links/eu-kids/index_sl.htm

⁴⁸ http://europa.eu/teachers-corner/index_sl.htm